

Актуальні питання теорії і практики бізнес-аналізу в умовах цифрового розвитку суспільства

Аксьонова І. В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри
статистики і економічного прогнозування
ХНЕУ імені Семена Кузнеця

Бочарнікова Д. Р.

студентка ОПП «Бізнес-статистика і аналітика»
ХНЕУ імені Семена Кузнеця

АНАЛІЗ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Вступ. На сьогоднішній день формування цифрової економіки є одним з основних напрямів розвитку національної економіки. У глобальному плані цифровізація є концепцією економічної діяльності, що заснована на цифрових технологіях, які впроваджуються в різні сфери життя та виробництва. Саме економіка виступає основною сферою, де прагнуть застосовувати цифровізацію як в Україні, так і в інших країнах. Економіка в усьому світі поступово стає «цифровою», тобто, всі дані обробляються цифровими способами, розповсюджуються онлайн-послуги; Інтернет торгівля, електронні платежі, краудфандінг, реклама в інтернеті; електронний документообіг тощо. Актуальним наслідком трансформації національної економічної системи в цифрову економіку є можливість громадянам отримувати доступ до послуг та товарів швидше й простіше.

Отже, впровадження цифрових технологій в усі сфери життя людей, перехід діяльності з оффлайн режиму до онлайн режиму та багато інших змін, є проявом розвитку цифровізації. Сьогодні та найближчим часом впровадження діджитал процесів та формування цифрової економіки й суспільства будуть активно розвиватися, тому аналіз цифровізації економіки та виділення факторів, які її обумовлюють, є досить актуальним.

Метою роботи є аналіз цифровізації економіки України на підставі світових індексів оцінювання цифрового розвитку суспільства.

Основна частина. Серед найбільш відомих світових індексів цифрового розвитку доцільними для оцінювання рівня цифровізації національної економіки та суспільства, на наш погляд, є індекс готовності до мережі (Networker Readiness Index, NRI), глобальний індекс інновації (The Global Innovation Index, GII) та індекс світової цифрової конкурентоспроможності IMD (World Digital Competiveness Index, WDCI). Зазначені індекси найбільш повно характеризують рівень цифровізації, з таких позицій, як ресурсне забезпечення, наявність інновацій та готовність

суспільства до впровадження цифрових технологій. Так, глобальний індекс інновацій є найважливішим в світі індикатором інноваційних успіхів країни. Він відображає інноваційні ресурси, результати та ефективність інноваційної системи країни. Індекс готовності до мережі оцінює здатність країни використовувати можливості інформаційних-комунікативних технологій у мережевих цілях. Цей індекс надає інформацію про основні фактори, що впливають на розвиток мережевої економіки, з метою їх урахування в державній політиці; оцінює залучення в мережевий простір більшої кількості людей, організацій та спільнот з усього світу. Щодо індексу світової цифрової конкурентоспроможності IMD, то він оцінює, якою мірою країна розвиває та використовує цифрові технології, що ведуть до трансформації економіки та суспільства в цілому. Знання, що оцінюються через талант, освіту та науку, лежать в основі процесу цифрової трансформації через відкриття, розуміння і вивчення нових технологій. Технологія оцінює загальний контент, завдяки якому можливий розвиток цифрових технологій. Цей контент включає в себе підтримуючу нормативно-правову базу, яка забезпечує дотримання відповідних норм регулювання та стимулює розвиток бізнесу та інновацій.

Всі зазначені характеристики індексів обумовлюють їх доцільність при оцінці рівня діджиталізації національної економіки та суспільства. В табл. 1 наведені значення даних індексів для України за 2017 та 2021 роки, що дозволить оцінити тенденції в зміні рівня цифровізації за 5 років. [2-4]

Таблиця 1

Індекси діджиталізації економіки та суспільства для України

World Digital Competiveness Index, %		Networked Readiness Index, %		Global Innovation Index, %	
2021	2017	2021	2017	2021	2017
50,07	44,00	55,70	48,92	35,60	41,05

За даними табл. 1 ми можемо спостерігати за тим, що перші два індекси мали тенденцію до підвищення у 2021 році порівняно з 2017 роком. Так, Індекс світової цифрової конкурентоспроможності IMD збільшився на 13,8%, що говорить про підвищення розвитку та використання цифрових технологій в цілому. Індекс готовності до мережі збільшився також на 13,9%, що є доволі позитивним фактором, оскільки це свідчить про підвищення кількості людей, організацій та спільнот, у відсотковому відношенні, що залучені в мережевий простір. Що стосується Глобального індексу інновації, то він знизився на 13,3%, що означає

зменшення відсотка інноваційних розробок та їх впровадження за останні 5 років.

Висновки. В результаті аналізу виявлено, що рівень цифровізації економіки України має тенденцію до покращення. Уряд країни приймає заходи щодо постійного поліпшення ситуації та широкомасштабного впровадження інструментів цифровізації в усі сфери життєдіяльності країни. Так, серед пріоритетних напрямів розвитку цифрової економіки та суспільства виділяють [1]:

розробку проекту щодо утворення центрів трансферу знань та технологій для потреб бізнесу та промисловості, центрів промислового інжинірингу, започаткування моделей партнерства між представниками цифрової індустрії та промисловості;

розробку проекту щодо просування цифрової індустрії на міжнародних ринках з урахуванням стимулювання експорту, здійснення промоційних та інформаційних заходів;

забезпечення широкосмугового доступу до Інтернету учням та студентам у навчальних класах та аудиторіях у закладах освіти всіх рівнів.

Отже, цифровізація національної економіки багато в чому залежить від цифрової зрілості суспільства, широкого використання цифрових технологій та навичок, державної підтримки на законодавчому рівні щодо впровадження діджитал технологій в діяльність економічних суб'єктів та домогосподарств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. «Цифрова адженда України», оцінки Ukrainian Institute for the Future. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html#6-2-3> (дата звернення: 26.01.2022)
2. The network readiness index 2021. URL: <https://networkreadinessindex.org/countries/#ranking-wrapper> (дата звернення: 26.01.2022)
3. Global Innovation Index 2021. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/2021/ (дата звернення: 26.01.2022)
4. IMD World Digital Competitiveness Ranking 2021. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness/> (дата звернення: 26.01.2022)